

INDHOLD

	Side
Museumsinspektør <i>Svend Larsen</i> : Møntergaarden	I
Museumsinspektør <i>Victor Hermansen</i> : Sct. Hans Præstegaard i Odense. Bygningens Historie gennem 400 Aar	25
Professor <i>Peter Skautrup</i> : Jyske Lov	52
Adjunkt <i>Aage F. Blomberg</i> : Træk af den fynske Adels Historie 1536—1660	65
Lektor, Dr. phil. <i>Hans H. Fussing</i> : Svenskernes Udskrivninger paa Fyn 1658	94
Fru <i>Agnes Bruun, f. Licht</i> : Erindringer fra Horne Præstegaard	101
Museumsassistent, cand. mag. <i>Erling Albrechtsen</i> : Guld-ringene fra Sallingelunde	143
Landsarkivar <i>Harald Hatt</i> : Mindeord om Frederik Hjort (1863—1942)	148
<i>Samme</i> : De fynske Kirkebøger og de fremmede Tropper i 1808	155
Foreningsmeddelelser	I

★

Manuskripter, der ønskes optaget i Aarbogen,
bedes sendt til Landsarkivar Hatt, Odense, til hvem ogsaa
Henvendelser i redaktionelle Anliggender samt
Aarbøger og Tidsskrifter sendes.

FORENINGSMEDDELELSER

For Historisk Samfunds Vedkommende har Aaret 1942 været ualmindelig stilfærdigt og begivenhedsløst.

Aarsmødet afholdtes den 21. Marts om Eftermiddagen i Møntergaardens Kirkesal, Odense. Efter at Sparekassedirektør, fhv. Politimester *Woll* var bleven valgt til Dirigent, aflagde Formanden Beretning. Han omtalte de siden sidste Aarsmøde afdøde Medlemmer af Repræsentantskabet, Pastor *J. Chr. Clausen*, Korinth, Læge *Møller*, Tryggelev, og Gdr. *Albert Sandager*, Ærø, af hvilke navnlig den første har betydet meget for det historiske Arbejde paa Fyn, og desuden de tre afdøde tidligere Medlemmer af de fynske historiske Amtssamfunds Bestyrelser: Pastor *A. R. Idum*, Føns (død i Fredensborg, i mange Aar Medlem af Bestyrelsen for Historisk Samfund for Odense og Assens Amter og af Skriftudvalget og Udgiver af Jacob Madsens Visitatsbog), Arkitekt *Aug. Colding*, Nyborg (Svendborg Amt), og Skovrider *Lykke-Meyer*, Erholm (Odense og Assens Amter). Formanden omtalte derefter Dansk historisk Fællesforenings Aarsmøde i Odense i Juni 1941 og de ved denne Lejlighed sammen med Historisk Samfund afholdte Foredragsmøder i Møntergaarden, Park Hotel og paa Langesø. Endvidere den af Journalist *Chr. Damm* stiftede *Slægtsgaardsforening* og de Planer om Udgivelse af et stort Værk om de fynske Slægtsgaarde, som Allers Forlag har haft, men har maattet opgive. Formanden opfordrede Medlemmerne til ved Oplysninger at støtte det af Journalist *Damm* oprettede og ledede Slægtsgaardsarkiv.

Derefter aflagde Kassereren Regnskab, der udviste en Tilbagegang i Kassebeholdningen paa ca. 1500 Kr., paa Grund af de stærkt stigende Trykningsudgifter.

Til Repræsentantskabet genvalgtes cand. pharm. *Brandt*, Faaborg, Gdr. *Chr. Hansen*, Aarslev, Bibliotekar *Holck*, Assens, Skoleinspektør *Høirup*, Nyborg, Rentier *Rasmus Jensen*, Trunderup, Museumsinspektør *Marcussen*, Svendborg, og Lærer *P. R. Olsen*, Salby-Taarup. I Stedet for de tre afdøde Medlemmer nyalgtes Greve *Gregers Ahlefeldt Laurvig Bille*, Fjellebro, Tandlæge *Kiilsgaard*, Rudkøbing, og Forstelærer *Anders Kristensen*, Rise. Revisorerne, Kontorchef *Jepsen*, Odense, og Forstelærer *Rasmussen*, Frørup, genvalgtes.

Under den paafølgende Forhandling om Samfundets Anliggender foreslog Sognearkivar *Kr. Møller*, Korinth, at man skulde sætte en kraftig Agitation ind for at hverve nye Medlemmer, og han udtalte Ønske om, at der i Aarbogen blev optaget Artikler om fynske Slægtsgaarde, et efter hans Mening i bedste Forstand populært Stof, der vilde interessere mange af Medlemmerne og være egnet til at udbrede den historiske Interesse i Befolkningen. Formanden meddelte, at man indenfor Bestyrelsen havde under Overvejelse at lade Medlemslisten trykke og derved haabede at stimulere Tilgangen af nye Medlemmer, og han fremsatte Forslag om Forhøjelse af Kontingentet fra de nuværende 3 Kr. til 3½ eller 4 Kr. *Møller* fraraadede Kontingentforhøjelse og anbefalede i Stedet for at bringe Trykningsudgifterne ned ved i Aarbogen at befitte sig paa Kortfattethed. Sekretæren,

II

Landsarkivar *Hatt*, meddelte, at man havde Stof nok liggende til flere Aargange af „Fynske Aarbøger“, og at Skriftudvalget derfor ikke just var ivrigt efter for Tiden at stimulere Skrivelysten. Kredsformand *Vestergaard* kunde ikke indse, at Slægtsgaardene havde større historisk Interesse end de andre Gaarde, medens Gdr. *A. Dinesen*, Bukkerup, fremhævede de til Slægtsgaardene og deres Historie knyttede kulturelle Værdier. Forslaget om *Kontingentforhøjelse* støttedes fra flere Sider, bl. a. af Forretningsfører *Normann*. Det vedtoges derefter at sætte Kontingentet op til 3½ Kr.

Efter Forslag af Grosserer *Fr. Rasmussen* vedtog Forsamlingen at sende en Hilsen til Proprietær *Hjort*, der paa Grund af Sygdom for første Gang ikke havde kunnet deltage i Aarsmødet.

Ved et kort Repræsentantskabsmøde genvalgtes Forretningsudvalget.

Derefter foretoges under Museumsinspektør Svend Larsens Vejledning en Rundgang i Møntergaardens Samlinger.

★

Den 15. Maj 1942 døde Proprietær *Hjort*, og Historisk Samfund mistede derved sit eneste Æresmedlem. Hjorts Indsats som Historiker og som Leder af Historisk Samfund for Odense og Assens Amter fra dets Stiftelse til 1934 vil blive skildret i en særlig Mindeartikel i Aarbogen.

★

Paa Grund af de vanskelige Trafikforhold maatte man ogsaa i 1942 opgive den sædvanlige Sommerudflugt, og da Trafikvanskelighederne i 1943 synes at ville blive værre end nogensinde, vil en Udflugt vel heller næppe kunne gennemføres i den kommende Sommer.

★

Aarbogen for 1942 skulde efter Planen have været udsendt i Efteraaret, men paa Grund af visse Vanskeligheder har det desværre ikke været muligt at faa den ud før i Begyndelsen af 1943. Til Gengæld haaber Bestyrelsen for Aaret 1943 at kunne sende Medlemmerne ikke blot en Aarbog, men ogsaa et særligt Skrift, „Fra fynske Præstegaarde“, af fhv. Højskoleforstander Harald Balslev.

H. Berner Schilden Holsten.

REPRÆSENTANTSKABETS MEDLEMMER

Ahlefeldt Laurvig Bille, Gregers, Greve, Fjellebro.
 Behrendt, Chr., Branddirektør, Middelfart.
 Berner Schilden Holsten, H., Lensbaron, Langesø.
 Blomberg, A. F., Adjunkt, Odense.
 Brandt, H., cand. pharm., Faaborg.
 Dela, H., Landsretssagfører, Bogense.
 Dinesen, A., Gaardejer, Bukkerup pr. Glamsbjerg.
 Frederiksen, Svend, Gaardejer, Aasum pr. Odense.
 Frydendahl, H. C., Førstelærer, Krarup pr. Espe.
 Hansen, Chr., Gaardejer, Aarslev.
 Hansen, Chr., Forpagter, Østrup pr. Otterup.
 Hansen, Philip, Dyr læge, Knarreborg.
 Hatt, H., Landsarkivar, Odense.
 Holck, J., Bibliotekar, Assens.
 Høirup, J., Skoleinspektør, Nyborg.
 Kiilsgaard, Chr., Tandlæge, Rudkøbing.
 Kristensen, Anders, Førstelærer, Rise.
 Larsen, L., statsaut. Revisor, Odense.
 Larsen, Svend, Museumsinspektør, Odense.
 Marcussen, Ove, Museumsinspektør, Svendborg.
 Mikkelsen, Anton, Friskolelærer, Søllinge pr. Pederstrup.
 Olsen, P. R., Lærer, Salby-Torup pr. Mesinge.
 Priisholm, K., Statshusmand, Gyldenmose (Taasinge) pr. Svendborg.
 Woll, V., fhv. Politimester, Kerteminde.

FORRETNINGSUDVALGET

Lensbaron Berner Schilden Holsten, Langesø, Formand.
 Skoleinspektør Høirup, Nyborg, Næstformand.
 Revisor L. Larsen, Odense, Kasserer.
 Landsarkivar Hatt, Odense, Sekretær.
 Førstelærer H. C. Frydendahl, Krarup
 pr. Espe. } Medlemmer af
 Friskolelærer A. Mikkelsen, Søllinge } Skriftudvalget.
 pr. Pederstrup. }
 Museumsinspektør Svend Larsen, Odense. }

H I S T O R I S K S A M F U N D F O R F Y N S S T I F T

REGNSKAB FOR AARET 1941

INDTÆGTER		UDGIFTER	
Beholdning	1.536,72	Skyldig Bogtrykkerregning.....	4.593,13
Tilskud fra Staten.....	310,00	Porto, Fragt m. m. ved Udsendelsen.....	870,30
Indvundne Renter	145,64	Forfatterhonorar	524,00
Salg af gamle Aarbøger og Visitatshefter..	200,60	Dansk historisk Fællesforening	101,41
Kontingent afregnet	1.504,20	Danmarks Riges Breve.....	318,75
— tilgode	3.570,60	Tilskud til Mindesmærke for Th. Dissing..	100,00
	5.074,80	Forskellige Udgifter.....	717,34
		Beholdning.....	42,83
	Kr. 7.267,76		Kr. 7.267,76

Desuden ejer Samfundet 2.000 Kr. Kreditforeningsobligationer.

Odense, den 20. Marts 1942.

L. LARSEN

Foranstaaende Regnskab er fundet i Overensstemmelse med Bøgerne. 2.000 Kr. Kreditforeningsobligationer er os foreviste. Kassebeholdningen var til Stede.

Odense, den 20. Marts 1942.

O. F. JEPSEN

H. RASMUSSEN

Ved Sammenslutningen af de to fynske historiske Amtssamfund havde disse hver for sig liggende et Oplag af ældre Aarbøger, som Bestyrelsen har besluttet at sælge billigt til Medlemmerne. Svendborg Amts Aarbøger 1912-13, 1915-17 og 1919-37 (i alt 21 Bind) sælges saaledes for 10 Kr. pr. Sæt, Odense-Assens Amters Aarbøger 1918-19 og 1921-36 (i alt 17 Hefter) for 8 Kr. pr. Sæt (eksklusive Porto). Enkelte Hefter af disse Aargange sælges for 50 Øre pr. Stk.

★

Af Svendborg Amts Aarbøger er 1908-11, 1914 og 1918 udsolgt, og af flere af de andre er der kun et lille Restoplæg. Af de udenfor Aarbogsrækken udgivne Skrifter er C. T. Høy: *Træk af Marstals Historie* og C. G. Høgstrøm: *Taasinge paa Niels Juels Tid* udsolgt, medens Ejnar Pedersen: *Friedrich Bagger til Julskov*, Bogen om *Den Reventlowske Skole i 150 Aar* og Albert Thomsen: *Historiske Efterretninger om Avnslev og Bovense Sogne i ældre Tid I* sælges for 1 Kr. pr. Stk.

★

Af Odense-Assens Amters Aarbøger er 1913-14, 1916-17 og 1920 udsolgt, 1915 og 1937-38 koster indtil videre 3 Kr. pr. Hefte og den for 1935 udgivne store Bog af L. Maaløe om *Assens Bys Historie* 5 Kr., *Jacob Madsens Visitatsbog* 2 Kr. (50 Øre pr. Hefte).

★

Indmeldelser og Bestillinger paa Aarbogssættene bedes sendt til Sekretæren, Landsarkivar *Hatt*, Landsarkivet i Odense, eller til Kassereren, statsaut. Revisor *L. Larsen*, Flakhaven 1, Odense, til hvem ogsaa Adresseforandringer bedes meddelt.

★

Forfatterinden Frk. *Christine Reimer* har vist Historisk Samfund den Velvilje at tilbyde Medlemmerne det af hende udgivne store Værk *Nordfynsk Bondeliv i Mands Minde I-V* for 12 Kr., portofrit tilsendt (Bogladepris 20 Kr.). Enkelte indbundne Eksemplarer kan faas for 20 Kr. Henvendelse bedes rettet til Landsarkivar *Hatt*, Odense.

★

Af Tidsskriftet *Fynsk Hjemstavn I-XII* (1928-39) er der et lille Restoplæg tilbage. Ved Henvendelse til Udgiveren, Førstelærer *H. C. Frydendahl*, Krarup pr. Espe, kan hele Rækken faas for 60 Kr. (kun faa fuldstændige Eksemplarer), enkelte Aargange for 5 Kr., enkelte Hefter 50 Øre.